A PANNONHALMI TERÜLETI FŐAPÁTSÁG KÖRLEVELE

2026. Advent I. vasárnapjára

Kedves Testvérek!

A Szentírás mai igéi megtérésre sürgetnek. Pál apostol egyenesen ébresztőt fúj: „itt az óra, hogy felébredjünk az álomból" (Róm 13,11). A sötétség cselekedeteit művelő, hit nélkül élő emberek olyanok, mint az alvók, akik nem vesznek tudomást a valóságról, nem vállalnak felelőséget tetteikért. Ezek az ébren is alvó emberek olyan helyzetben vannak, mint Noé kortársai, akikről Jézus beszél az evangéliumban: „Amint a vízözön előtti napokban csak ettek és ittak, nősültek és férjhez mentek, egészen addig a napig, amelyen Noé bement a bárkába, és nem is gondoltak rá, amíg el nem jött a vízözön és el nem ragadta mindnyájukat." (Mt 24,38)

Korunk emberisége is Noé napjaihoz hasonlóan önző álmokat kerget, nem vesz tudomást a valóságról. Az anyagi javak, a természet erőforrásainak pazarlása, a teremtett világ szennyezése gigantikus méreteket ölt, mintha sohasem hallottunk volna a közeledő ökológiai összeomlás veszélyeiről. Nemcsak közös otthonunkat, a Földet hagyjuk pusztulni, a legmélyebb emberi kapcsolatainkkal is úgy bánunk, mintha tetszés szerint váltogathatóak volnának. Tömegesen látunk házasságokat fölbomlani, keresztények házasságát is, sokgyermekes családokat széthullani. Ki gondol azokra a gyermekekre, akiknek az apa nyújtotta védelmet vagy anyától kapható érzelmi biztonságot nélkülözni kell? Felépül-e bennük az életet tápláló ősbizalom vagy megrendül mindörökre? A bizalom társadalmi méretekben is válságba jutott, a médiát és a közbeszédet elöntő politikai ellenségeskedés és gyűlöletkeltés családtagokat, összetartozó közösségek tagjait fordítja egymás ellen. Miközben békében szeretnénk élni, közösségeinket verbális agresszió mérgezi. Vajon a szomszédunkban évek óta dúló gyilkos háború nem intő jele-e annak, hogy biztonságosnak hitt világunk egyik napról a másikra – „amint Noé beszáll a bárkába" – alámerülhet az erőszak tengerébe?

Ebből a rémálomból, ebből a kizökkent valóságból kellene felébrednünk. A felébredés nemcsak azt jelenti, hogy szembesülünk a valóság igazi arcával, önző és önpusztító magatartásformáinkkal, hanem azt is, hogy felfedezzük a szabadulás lehetőségét. Noé története szerint annak a 8 léleknek, akik túlélték a vízözönt, a bárka jelentette a megmenekülést. Szent Péter apostol (1 Pét 3,20-21) az ő megmenekülésüket a mi keresztségünk előképének nevezi. Mi, Jézus tanítványai a keresztség által menekülünk meg a lelkünket fenyegető haláltól. Nem automatikusan amiatt, hogy egykor a keresztvíz alá tartottak bennünket. Hanem akkor tapasztalhatjuk meg Krisztus szabadítását, a megváltást, amikor a kegyelemnek engedve feltétlen bizalmat adunk neki.

A felébredés első mozzanata tehát a bizalmunk odaadása Jézusnak, ez a beszállás abba a lelki bárkába, az Egyház közösségébe, amely a pusztító tengeren átvisz minket. A változást, a régi ember cselekedeteinek levetését és az új ember felöltését, ezután kezdi munkálni bennünk a Szentlélek és folytatja mindvégig a szabadítás élethosszig tartó útján.

A 2021-24-es szinodális folyamat két fontos felismerésre vezetett az egyetemes egyházban. Az egyik a megkeresztelt emberek méltósága, a másik a megkereszteltek felelősége. Az életünket, a sorsunkat meghatározó változás a keresztség által történt velünk, a bűn és halál szolgáiból a szeretet és az élet országának örökösei lettünk. Ezért a keresztség a mi közös méltóságunk, ahogy a Püspöki Szinódus mondja: „A keresztség alapján a nők és a férfiak, Isten népének tagjai egyenlő méltósággal rendelkeznek." (XVI: Püspöki Szinódus záródokumentum, 60.)

A szinodális beszélgetések a mi egyházközségeinkben is tudatosították a keresztségi méltóságunkat. Örömmel látjuk a szentmiséken, hogy a keresztségben kapott egyetemes papsággal élve egyre többen járulnak hozzá saját szolgálatukkal a közös liturgiához. A Szolgálattevők egész sora jelent meg istentiszteleteinken: akolitusok, lektorok, ostiáriusok, gyermeksarkot vezető felnőttek és mások is. A szolgálatoknak ez a sokfélesége is hirdeti, hogy az Egyház minden tagja meghívást kapott Isten dicsőítésére és a világ megszentelésére.

Keresztségi méltóságunk felismerésből következik, hogy megkeresztelt emberként felelősségünk van az Egyház küldetéséért, a misszióért: „Egy szinodális egyházban a közösségek úgy fognak önmagukra tekinteni, - állapítja meg a Püspöki Szinódus - mint akik missziós küldetést kaptak, és ezt a hívek a társadalomban, a családban és a munkahelyeken teljesítik." (XVI. Püspöki Szinódus záródokumentum, 59.). Fontos tudatosítanunk, hogy nem azért missziónálunk, hogy az Egyháznak nagyobb evilági hatalma, befolyása legyen. Azért hirdetjük az evangéliumot, mert megtapasztaltuk, hogy Krisztus keresztségünk által kimentett minket a pusztulás tengeréből. A megváltott emberek hálájával és felelősségével szeretnénk „emberhalászokká" válni, hogy segítsünk Jézusnak más embereket is kimenteni.

Kedves testvérek!
Visszatekintve a Szinódusra és az idei Jubileumi Szentévre a Pannonhalmi Szinódusi Dokumentum egy mondatával szeretném kifejezni hálámat: „A szinódusi találkozások arra is alkalmat adtak, hogy mély hála törjön felszínre mindazért, amit a közösségeink már egyszerűen a puszta létükkel jelentenek. Minden egyes közösség kézzel fogható módon segít megtapasztalni az összetartozást, az elfogadást, a kölcsönös szeretetet, egymás hordozását. (Szinódusi Dokumentum 4. Tapasztaltok) Elindultunk egy úton, amelyben - ha kitartunk - egyre inkább szinodális, egymást meghallgató, együtt haladó, másokat befogadó Egyházzá válhatunk. Úgy legyen. Ámen.

Kelt: Pannonhalmán, 2025. november 25-én, Szent Katalin napján

+ Cirill OSB

Hortobágyi T. Cirill OSB
főapát

HORTOBÁGYI T. CIRILL O.S.B. * A MAGYAR BENCÉS KONGREGÁCIÓ PRÉZSABAPÁTJA * PANNONHALMI FŐAPÁT